

DE RIJKSBEGROTING VOOR 1939
EN DE BOSCHBOUW.

De Rijksbegroting voor het dienstjaar 1939, betreffende het Departement van Economische Zaken, die bereids door de 1e en 2e Kamer der Staten-Generaal is aangenomen, bevat voor den Boschbouw de volgende cijfers :

Onderafdeeling VI. Boschbouw.

Paragraaf I. Staatsboschbeheer	f 1.068.994.—
Paragraaf II. Natuurbescherming	„ 2.000.—
Paragraaf III. Boschwet	„ 170.805.—

PARAGRAAF I. STAATSBOSCHBEHEER.

Artikel 104. <i>Personeelsuitgaven</i>	„ 289.724.—
--	-------------

Dit artikel bevat de bezoldiging van het personeel in vasten en tijdelijken dienst (72 technische en 29 administratieve ambtenaren).

Artikel 105. <i>Materieele behoeften en overige uitgaven met den Algemeenen Dienst verband houdende</i>	„ 67.500.—
---	------------

Bureelkosten, verzending van dienststukken; reis- en verplaatsingskosten; vergoedingen voor dienstverrichtingen per rijwiel; verpachtingen; verkooping; aanbestedingen; overige uitgaven.

Artikel 106. <i>Grondbelasting, waterschapslasten en Gemeentelijke belastingen</i>	„ 25.500.—
--	------------

Artikel 107. <i>Exploitatie-uitgaven</i>	„ 656.270.—
--	-------------

Ontginning; onderhoud; materialen; werktuigen en gereedschappen; aandeel in de kosten van den Rijksgebouwendienst; overige uitgaven.

Dit artikel bevat o.m. de volgende uitgaven :

a. houtvesterij Breda	f 58.000.—
b. houtvesterij Apeldoorn ..	„ 84.275.—
c. Rijkszaadeest te Stroe ..	„ 1.200.—
d. houtvesterij Haarlem ...	„ 77.400.—
e. houtvesterij Assen	„ 105.500.—

f. houtvesterij Emmen ...	f	78.400.—
g. houtvesterij de Eilanden ..	„	51.500.—
h. houtvesterij Nijmegen ..	„	13.000.—
i. houtvesterij Eindhoven ..	„	28.500.—
j. houtvesterij Zwolle ...	„	38.500.—
k. houtvesterij Helmond ...	„	4.500.—
l. aandeel in de kosten van den Rijksgebouwen-dienst ..	„	6.795.—
m. overige uitgaven (uitkeeringen aan arbeiders wegens verlof, invaliditeit of tijdelijke verhindering om te werken, alsmede aan hun weduwen en weezen; kindertoelagen aan de vaste en de pensioengerechtigde tijdelijke arbeiders; verzekeringen (Sociale wetgeving); uniformen; opleiding tot boschwachter; museum; onderzoek van nieuwe terreinen) ..	„	108.700.—

Artikel 108. Aankoop — en annuïteiten ter zake van vroegeren aankoop — van vast goed ter afzonding of uitbreiding van het Staatsboschbezit; afkoop van lasten, drukkende op aangekochte gronden f 24.000.—

Artikel 109. Boschstatistiek „ 6.000.—

Kosten in verband met de voorbereiding der samenstelling van een boschstatistiek.

PARAGRAAF II. NATUURBESCHERMING.

Artikel 110. Bijdragen ter bevordering van de natuurbescherming „ 2.000.—

PARAGRAAF III. BOSCHWET.

Artikel 111. Materieele behoeften en overige uitgaven (Boschraad) „ 2.055.—
Bureelkosten; reiskosten; overige uitgaven.

Artikel 112. Overige uitgaven betreffende de Boschwet „ 168.750.—
a. kosten bedoeld in artikel

4 der wet	f	1.500.—
b. rentelooze voorschotten, bedoeld in artikel 8 der wet	„	75.500.—
De rentelooze voorschotten zijn bestemd voor de gemeenten : Venray, Bergen (L.), Someren, Bergeyck, Mook, Mill, Veldhoven, Eersel, Bladel, Vessem, Zeeland, Son, Hooge- en Lage Mierde, Deurne, Bergeyck, Best, Stiphout, Escharen, Oostelbeers, Luyksgestel, Maarheeze, Uden, Ambt-Hardenberg, Posterholt, Melick-Herkenbosch, Vlodop, Berghem, Budel, Reusel, Aarle-Rixtel, Mierlo, Bakel, Valkenswaard, Wanroy, Ommen, Goirle, Heeze en Westerhoven.		
c. bijdragen, bedoeld in artikel 12 der wet	„	90.000.—
d. overige uitgaven	„	1.750.—

In het *Voorloopig Verslag* is ten aanzien van den Boschbouw het volgende opgemerkt :

Eenige leden zouden gaarne vernemen, hoe het bedrag van f 85.500.—, op de begrooting voor 1938 uitgetrokken voor bijdragen, bedoeld in artikel 12 der Boschwet, is besteed.

Gevraagd werd of over het Koninklijk besluit van 27 Mei 1938 (Staatsblad nr. 684) tot vaststelling van nieuwe algemeene regelen voor het verlenen van bijdragen ingevolge artikel 12 der Boschwet de Raad van State en de Boschraad gehoord zijn. Het besluit zelf maakt daarvan geen melding. Mocht het inderdaad niet geschied zijn, dan achtte men hier strijd aanwezig met artikel 77 der Grondwet, dat het hooren van den Raad van State, en met artikel 12 van de Boschwet, dat het hooren van den Boschraad voorschrijft. Verder achtte men het genoemde besluit ook daarom met dit artikel 12 in strijd, omdat het besluit verleenend van bijdragen alles en voorwaardelijk mogelijk maakt, terwijl artikel 12 spreekt van „al of niet voorwaardelijk”.

De belangrijke stijging van de uitgaven voor het Staatsboschbeheer deed eenige leden de vraag stellen of in den laatsten tijd niet te veel grond voor bebossching wordt aangekocht. Zij zagen daarbij niet over het hoofd, dat ook de inkomsten uit exploitatie stijgen; deze stijging houdt echter met de toeneming der uitgaven geen gelijken tred.

Een aantal leden verzocht den Minister opnieuw te willen zorg dragen, dat alleen die grond voor bebossching bestemd wordt, die niet geschikt is om tot cultuurgrond te worden bestemd.

Sommige leden achten het wenschelijk, een houtvoorlichtingsdienst in

het leven te roepen. Naar zij meenden te weten, hebben reeds voorbereidende besprekingen hiervoor plaats gevonden, doch tot oprichting van zulk een dienst is het nog niet gekomen. Zij verzochten den Minister te willen mededeelen, welke plannen hij op dit gebied heeft.

Opnieuw drongen verscheidene leden er bij den Minister op aan, den vrijen Zaterdagmiddag voor het buitenpersoneel van het Staatsboschbeheer in te voeren. Eenige leden zouden voorts gaarne vernemen, waarom de salarisverhooging van enkele administratieve ambtenaren, werkzaam op houtvesterskantoren, nog steeds op zich laat wachten. Ook werd de vraag gesteld hoe het komt, dat het onderzoek ter voorbereiding van een reorganisatie van de administratieve werkzaamheden van het Staatsboschbeheer nog niet tot een resultaat heeft geleid. Is het lange uitblijven van het eindrapport hieromtrent misschien de oorzaak, dat de bevordering van enkele ambtenaren, werkzaam op de afdeling Comptabiliteit van het hoofdbureau van het Staatsboschbeheer, onnoodig is opgeschort?

Van verschillende zijden werd opnieuw aangedrongen op spoedige indiening van een ontwerp-Natuurbeschermingswet. Met leede oogen moet men nog altijd de voortgaande vernietiging van natuurschoon gadeslaan. Anderzijds, zoo merkten sommige leden op, kunnen ontginning en bodemverbetering soms geen voortgang hebben, omdat verzoeken om bijdragen in de arbeidsloonen worden afgewezen op grond van te vreezen benadeeling van het natuurschoon. Hierdoor wordt niet zelden ontstemming gewekt, omdat men niet weet, volgens welke normen en op advies van welke instanties dit geschiedt.

Aan de *Memorie van Antwoord* wordt ontleend :

Van het op de begrooting voor 1938 beschikbaar gestelde bedrag voor bijdrage, bedoeld in artikel 12 der Boschwet, wordt een bedrag van f 78.375.— volgens onderstaande specificatie krachtens genomen Koninklijk besluiten uitgekeerd. Het restant blijft ter beschikking van ingediende of nog in te dienen aanvragen.

Gemeente Gaasterland	f 2.000
Utrechtsch Landschap (Lockhorster Bosch)	„ 750
Ver. t. Beh. v. Nat. Donkerbroek en omgeving	„ 900
Gemeente Zuidlaren (Laarwoud)	„ 750
idem (Markebezt)	„ 600
Gemeente Driebergen	„ 750
„ Nijmegen	„ 4.000
„ Bussum	„ 2.000
„ Helmond	„ 2.750
„ Velsen (landgoed Velserbeek)	„ 2.000
„ Velsen (Burg. Rijkens Park)	„ 1.500
„ Heemstede	„ 2.000
„ Hilversum	„ 3.000
Utrechtsch Landschap (Over Holland)	„ 2.500
Geldersch Landschap (De Dellen)	„ 4.000
Gemeente Nieuwpoort	„ 250
„ Rolde	„ 500
„ Bergen (N.H.)	„ 2.100
„ Leersum	„ 650
„ Renkum	„ 2.800
„ Arnhem	„ 10.000
„ Assen	„ 600
„ Rheden	„ 5.000
Ver. t. Beh. v. Nat. Nietap, Leek en omg.	„ 500
Ver. t. Beh. v. Nat. (Onzalige Bosschen)	„ 500
Utrechtsch Landschap (Eyckensteinsche Bosschen)	„ 9.000
Geldersch Landschap (Warnsborn en Vijverberg)	„ 10.000
Utrechtsch Landschap (Maartensdijksche Bosschen)	„ 1.000
Geldersch Landschap (Mariëndaal)	„ 4.000
Gemeente Diever	„ 25

Lijdensche Fonds voor Kerk en Zending te Heumen	f	250
De Cornelia Stichting te Beetsterzwaag	„	500
Gemeente Ommen	„	700
„ Lochem	„	500
		<u>f 78.375</u>

Over het Koninklijk besluit van 27 Mei 1938 (Staatsblad nr. 684) tot vaststelling van nieuwe algemeene regelen voor het verleenen van bijdragen ingevolge artikel 12 der Boschwet is de Raad van State niet gehoord. Het is niet duidelijk, hoe hierin strijd met artikel 77 der Grondwet kan worden gezien. Dit artikel toch legt slechts met betrekking tot voorstellen, aan of door de Staten-Generaal gedaan, en met betrekking tot algemeene maatregelen van bestuur de verplichting op, om den Raad van State te hooren. De Grondwet heeft hier slechts algemeene maatregelen van bestuur in formeelen zin op het oog; het materieel begrip immers kent zij niet. Hoe dit ook zij, vast staat wel, dat het besluit noch in formeelen, noch in materielen zin een algemeene maatregel van bestuur kan worden genoemd, evenmin als het daarbij ingetrokken besluit van 20 Mei 1930 (Staatsblad nr. 206), hetwelk, voorzoover bekend, nimmer van ongrondwettigheid werd beticht. Ook de Boschraad is, nu het nieuwe besluit alleen verzachtingen, zij het zeer belangrijke verzachtingen van het oude besluit bevatte, niet gehoord. Dat dit in strijd zou zijn met artikel 12 der Boschwet kan niet worden toegegeven. Dit artikel toch schrijft alleen dan het hooren van den Boschraad voor, indien door de Kroon geldelijke bijdragen uit 's Rijks kas worden verleend. Dit echter geschiedt bij het Koninklijk besluit van 27 Mei 1938 niet. Dat de wet de mogelijkheid opent tot het onvoorwaardelijk toekennen van subsidie, het Koninklijk besluit daarentegen niet, is slechts tegenstrijdig, indien men voorbijziet dat artikel 12 der Boschwet niet anders doet dan een bevoegdheid geven, waarvan de Kroon al dan niet gebruik kan maken. Artikel 2 van het Koninklijk besluit van 27 Mei 1938 nu bepaalt er zich toe te kennen te geven, dat de Kroon van Haar bevoegdheid om onvoorwaardelijk bijdragen te verleenen, geen gebruik zal maken. Het doen van onvoorwaardelijke geldelijke uitkeeringen is niet gemakkelijk te verantwoorden. Dit klemt te meer in gevallen als deze, waarin jaarlijks een zeer nauwkeurige verantwoording der bestede gelden wordt gevraagd.

De aankoop van bosschen wordt sterk gestimuleerd door de behoeften van de werkverschaffing. Het zou niet te rechtvaardigen zijn, indien objecten, waaraan het Rijk, zij het ten behoeve van de werkverschaffing, zoo veel ten koste legt, niet in handen van den Staat bleven. Dit klemt te meer, nu uitbreiding van den boschrijdendom in ons land in velerlei opzicht wenschelijk moet worden geacht en het een wet van de landhuishoudkunde is, dat bosschen, willen zij op den duur in stand blijven, zich bij voorkeur in handen van de openbare lichamen behooren te bevinden.

In het algemeen wordt geen voor land- of tuinbouwcultuur geschikte grond voor bebossching bestemd.

Met de instelling van een houtvoorlichtingsdienst heeft de ondergeteekende algeheele sympathie. Waar het hem bekend was, dat in de kringen der belanghebbenden een streven bestond, om een eigen dienst tot stand te brengen, meende hij dat een dergelijk streven van Overheidswege op de allereerste plaats diende te worden gesteund. Wil een voorlichting slagen, dan dient tusschen de wetenschappelijke werkers en de belanghebbenden een goed, doelmatig en eenvoudig contact te worden gelegd. De ondergeteekende heeft vertrouwen, dat de Houtbond, die in deze het initiatief nam, zal slagen.

Wat den vrijen Zaterdagmiddag voor het buitenpersoneel van het Staatsboschbeheer betreft, moge worden opgemerkt, dat de genoemde dienst zich geheel aansluit bij het gebruik ten plattelande, hetwelk de vrije Zaterdagmiddag niet kent. Wel wordt de arbeid des Zaterdagdags vroeger neergelegd dan op andere dagen en wel twee uur vroeger in de maanden April tot en met September en één uur vroeger in de overige maanden. De door verscheidene leden aangeroerde personeelsquaesties van het Staatsboschbeheer zijn nog niet rijp voor een beslissing. Het in-

gestelde onderzoek heeft aan het licht gebracht, dat de benoeming van een tweeden Inspecteur, waarvoor thans, zooals men zal hebben bemerkt, de noodige gelden worden aangevraagd, zeer gewenscht is. Aan den te benoemen functionaris zal in het bijzonder de administratieve organisatie van het beheer en verzorging van de sociaal-economische belangen van het personeel worden opgedragen.

De indiening van een ontwerp-Natuurbeschermingswet is vertraagd als gevolg van de onderscheidene kanten, welke deze stof heeft en van het interdepartementaal overleg, hetwelk daarvoor noodig was. Inmiddels is het interdepartementaal overleg gevorderd. Op verzoek van ondergeteekende's ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken wordt thans gewacht op het resultaat van den arbeid van de Staatscommissie, belast met de voorbereiding van een herziening van de Woningwet. De opmerking van sommige leden, dat verzoeken om vrijzegen in de arbeidslooën somtijds worden afgewezen op grond van te vreezen benadeeling van natuurschoon, toont wel aan, dat de Regeering op dit gebied de noodige waakzaamheid betracht. Het kan niet uitblijven, dat bij het afwegen der onderscheidene belangen nu eens aan de eene zijde dan weer aan de andere zijde ontstemming ontstaat. Het is niet gemakkelijk algemeene normen vast te stellen; de beste uitkomsten worden verkregen door elk geval afzonderlijk te beschouwen. Het mag van voldoende bekendheid geacht worden, dat een aan het Staatsboschbeheer verbonden advies-commissie over deze zaken adviseert.

Bij de behandelingen van de begrooting in de Tweede Kamer pleitte de heer Hilginga voor den vrijen Zaterdagmiddag voor de arbeiders van het Staatsboschbeheer en vroeg inlichtingen over de benoeming van een tweeden inspecteur en dat beheer.

De heer van der Goes van Naters besprak de nieuwe voorwaarden op grond waarvan bijdragen ex art. 12 der Boschwet 1922 worden verleend (K. B. van 27 April 1938 nr. 684), alsmede de kwestie van het verleenen van een dergelijke bijdrage voor het behoud van den Imbosch, in verband met 's Ministers eischen dit complex in werkverschaffing te verbeteren. Voorts wees spreker op de urgentie van het behoud van het natuurschoon in Nederland, waarvoor een doelmatige wettelijke regeling in zake de natuurbescherming de oplossing zal moeten geven.

De heer van Dijken bestreed de opvatting van den Minister in de Memorie van Antwoord, dat voor de vaststelling van bovengenoemd Koninklijk Besluit de Raad van State en de Boschraad niet behoeft te worden gehoord.

De Minister heeft hierop geantwoord, dat de Raad van State niet behoeft te worden gehoord, daar het hier geen algemeenen maatregel van bestuur in materieelen zin betreft. Over het gevoelen van den Boschraad was de Minister bereids voldoende ingelicht. Ten aanzien van het subsidie voor den Imbosch heeft de Minister zijn bedoelingen nader verduidelijkt.

Naar aanleiding van de vraag van den heer van der Goes van Naters in zake de natuurbescherming deelde de Minister mede een interdepartementale Commissie te hebben ingesteld en gaf de verzekering dat nu met voortvarendeheid zal worden doorgewerkt.

(Wordt vervolgd).